

Врз основа на член 146 од Деловникот на Собранието на Република Македонија и Заклучокот на Собранието на Република Македонија бр.07-5588/13 усвоен на седницата одржана на 30 декември 2008 година, Комисијата за политички систем и односи меѓу заедниците на Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 22 април 2009 година ги донесе следниве

ЗАКЛУЧОЦИ:

- 1) Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за извршување се става на јавна дискусија.
- 2) Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за извршување заедно со овие заклучоци, ќе се објават во дневните весници "Дневник", "Шпиц" и "Lajm" и на web страната на Собранието на Република Македонија (www.sobranie.mk) во делот Јавни дискусии.
- 3) Се повикуваат граѓаните, јавните установи, институциите, здруженијата на граѓаните, политичките партии, синдикатите и другите заинтересирани субјекти, своите мислења и предлози по Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за извршување непосредно да ги упатуваат до Комисијата за политички систем и односи меѓу заедниците на Собранието на Република Македонија, најдоцна до 11 мај (понеделник)2009 година.
- 4) Комисијата за политички систем и односи меѓу заедниците на Собранието на Република Македонија ја следи јавната дискусија, ги собира и средува изнесените мислења и предлози и подготвува Извештај за резултатите од јавната дискусија и Предлогот на законот за второ читање.

ПРЕТСЕДАТЕЛ
на Комисијата за политички
систем и односи меѓу заедниците
Зоран Петрески

_____2009 година
Скопје

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

ПРЕДЛОГ
НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ
НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ

Скопје, декември 2008 година

ВОВЕД:

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Законот за извршување (“Службен весник на Република Македонија “ бр.35/05, 50/06, 129/06 и 8/08) почнувајќи од 26.05.2006 година комплетно го промени системот на извршување на судските одлуки кои гласат на исполнување на обврски, одлуките донесени во управната постапка кои гласат на исполнување на парична обврска и извршувањето на судските трошоци и изречени казни во парничните, прекршочните, кривичните и управните постапки. Се напушти системот на судско извршување, и извршувањето се пренасочи кај извршителите- приватни лица кои вршат јавни овластувања именувани во склад со Законот.

Резултатите од ваквиот систем на извршување се одлични а состојбата будно ја следат многу меѓународни организации кои даваат се поповолни оценки за економските состојби во земјата пред се од аспект на странските инвестиции и нивната правна заштита во Република Македонија.

Процентите на извршени предмети континуирано растат. Така доколку процентот на извршени предмети во 2007 година во просек изнесуваше 40%, тој во јануари 2008 беше 46%, февруари 51%, мај 47% јуни и јули 51%, во достигна август 71% и во септември 45%. Ваквиот процент на реализација напоменуваме дека се одвива во рамки на неколку месечни траења кај приватните извршители, а не по неколку годишните постапувања пред судовите кои резултираа со процент на реализирани извршувања помал од 20%. Во Република Македонија во 2007 година вкупниот износ на наплатени средства од извршување од страна на извршителите изнесува 3.006.946.266,06 денари или 48.973.066,22 ЕВРА. Во 2008 година заклучно со 10.10.2008 година вкупниот износ на наплатени средства од извршување од страна на извршителите изнесува 2.416.488.007,78 денари или 39.356.482.21 ЕВРА. Во Република Македонија во моментот работат 54 извршители. Во канцелариите на извршителите работат вкупно 180 вработени од кои 35 заменици, 40 помошници, стручни соработници и друг стручен и административно-технички персонал. Со новиот систем на извршување државата нема никаков трошок по основ на плати за администрација во судовите, ниту пак за обезбедување на простории, опрема и средства за работа. На овој начин се намалува државниот апарат и државата оставарува приход од извршителите преку наплатата на даноците (персонален, данок на додадена вредност и данок на добивка). Во

државната каса само по основ на платен ДДВ во 2007 година се слеале 1.055.374 ЕВРА, а по основ на персонален данок 48.351 ЕВРА.

Согласно одредбите на Законот за извршување од 26.05.2006 година, судовите немаат основ да примаат нови предлози за извршување на доверителите, а согласно член 238 од Законот, постапките за извршување започнати пред судовите во Република Македонија до денот на примената на овој закон продолжија да се извршуваат во судовите според Законот за извршната постапка (“Службен весник на Република Македонија” број 53/97, 59/2000 и 64/2003), заклучно со 31 декември 2008 година. Значи на судовите им се оставија цели две и пол години, период во кој се очекуваше тие да ги финализираат веќе започнатите извршни постапки бидејќи по истекот на тој датум веќе нема законски основ да се продолжи извршувањето во судовите.

За таа цел Министерството за правда изминатив период континуирано ги следеше податоците со извршните предмети во судовите, бидејќи извесно беше дека одреден број на предмети ќе остане незавршен во судовите и дека ќе треба да се осмисли начинот на нивниот трансфер кај извршителите.

Статистичките податоци со кои располага Министерството за правда, а изготвени врз основа на извештаите за работа кои ги доставуваат судовите, укажаа на фактот дека поголем број на судови континуирано покажуваат екстремно слаби резултати по однос на реализирани извршни предмети, за да бројката на незавршени извршни предмети достигне 339.608.

Имено, се случи нешто сосема неочекувано. Пред се заради лошата организација на работата во одредени судови, извршните одделенија комплетно се пасивизираа - искусните извршни судии беа распоредувани по други оддели, а на нивните места беа распоредувани тукушто именувани судии, или пак судии без никакво искуство во областа на извршување. Во ситуација кога немаше време за нивна адаптација на новите работни обврски, судските извршители кои во целост во постапувањето се зависни од извршните судии, беа оставени сами на себе и сето тоа резултираше со екстремна неажурност во областа на извршувањето.

Министерството за правда соочено со предизвикот да го креира трансферот на оние извршни предмети кои ќе можат да се префрлат кај извршителите уште во почетокот на февруари 2008 година, започна со подготовките за анализа на извршните предмети кои се наоѓаат во судовите. Се започна со анализа на статистичките податоци кои судовите ги доставуваат до Министерството за правда и веднаш се констатира дека така прикажаната состојба на предмети ни оддалеку не одговара на реалната состојба со извршните предмети кај нив.

Имено, Основниот суд Скопје 2 во своите извештаи со години наназад заклучно со 31.08.2008 година прикажува бројка од 40-тина илјади

предмети, иако знае дека само еден доверител (ЕВН) во истиот суд има огромен број на извршни предмети. Бројката на предметите од другите комунални претпријатија во Скопје сеуште е непознаница за Министерството за правда. Основниот суд Скопје 2 заклучно со 15.11.2008 година ја прецизира вкупната бројка на извршни предмети во работа пред судот на 319.175 предмети, од кои што само 4.671 се издадени вр основа на судски пресуди, додека остатокот се предмети по веродостојни исправи од комуналните претпријатија (ЕВН, Водовод, Топлификација....).Притоа најголемиот доверител е ЕВН чиј што број на предмети ја надминува бројката од 186.000. Овој суд не е исклучок и таквата состојба се повторува скоро во сите судови во земјата.

Министерството за правда, соочено со ваквите поразителни сознанија, а од друга страна заложбата за создавање на ефикасен систем на распределба на предметите кај извршителите, се соочи со потребата од согледување на реалната состојба со извршните предмети во секој од судовите.

За реализација на утврдената цел, Министерството за правда со несебична и безрезервна поддршка на Проектот за имплементација на реформите во правосудството/УСАИД, кое го поддржува и помага Министерството за правда од самиот старт на реформа на извршувањето во Република Македонија, започна процес на скенирање на извршните предмети. По процесот на скенирање Министерството за правда креираше сосема нов начин на анализирање на извршните предмети во судовите, кој овозможи добивање на реална слика за вкупната бројка и структурата на извршните предмети во истите. Ова пред се беше потребно заради прецизирање на бројот на предметите кои би требало да се трансферираат кај извршителите, креирање на системот на трансфер, избегнување на двојното оптоварување на доверителите со авансирање на трошоците на извршување и сл.

Податоците од оваа анализа укажаа на следната состојба :

- Вкупниот број на извршните предмети ја надминува бројката 658.000 предмети. Се употребува терминот “ја надминува“ од причина што забележлив е континуиран пораст на извршните предмети во Основниот суд Скопје 2- Скопје. Ова се должи на постојаното “оживување“ односно реактивирање на веќе архивирани предмети од страна на Основниот суд Скопје 1. Бројката на предметите за кои би можело да се очекува да се реактивираат за извршување е непознаница заради немањето на валидни податоци од Основниот суд Скопје 1 во моментот на префрлањето на предметите во април 2007 година кој се вршење заради променетата стварна надлежност.

- Бројот на извршните предмети по основ на судска одлука донесена во парнична постапка изнесува 25.434 предмети или 11% од вкупниот број на незавршени предмети.

- Бројот на извршните прекршочни и кривични предмети се различни за секој од судовите заради различниот пристап за нивно евидентирање и следење. Имено одредени судови доставувајќи го предметот до Државното правобранителство на РМ за иницирање на извршување, предметот го сметаат за завршен и истиот го архивираат, заради што во извештаите не прикажуваат бројка на извршни предмети по овие основи. Други пак судови ваквите предмети ги водат во своите евиденции и го следат нивното извршување се до моментот на наплата на прекршочната казна/санкција. Доставените податоци укажуваат дека бројот на овие предмети се движи околу 12%.

- Огромен број на предмети околу 77% отпаѓаат на веродостојните исправи. Процентот на предметите кои се однесуваат на веродостојните исправи кои пак го имаат статусот на извршни исправи (биле уредно доставени и станале правосилни) согласно Законот за извршување е различен и варира од суд до суд. На пример во основните судови Прилеп, Куманово и Гостивар процентот е околу 35%, Основен суд Тетово 16%, за да во Основниот суд Скопје 2 овој процент се движи околу 18%.

- Бројот на предметите по веродостојна исправа за кои што доверителите ги платиле судските такси, го надминува бројот 306.386 илјади, и спореден со вкупната бројка на досега евидентирани извршни предмети изнесува 46 %.

Само податоците од ЕВН Скопје, како најголем доверител во државата, обработени од Проектот, укажуваат дека такси се платени по сите предлози за извршување. Но затоа пак процентот на неизвршливи веродостојни исправи кај нив го надминува процентот од 81%. Ова се должи на фактот дека таквите исправи воопшто не се доставувани до должниците години наназад, а во предметот освен еден испечатен примерок на Предлог за извршување нема ништо друго. Голем проблем претставува фактот дека ЕВН (дел од поранешното ЕСМ), но и другите комунални претпријатија биле препуштени самите на себе да ја спроведуваат извршната постапка 20-на години наназад. Ако порано оправданието било барано во тоа дека станувало збор за јавни претпријатија, факт е дека комуналните претпријатија веќе преминаа во приватна сопственост – некои од нив и на странски лица, што го прави недозволиво натамошното делегирање на судската надлежност кај истите.

Министерството за правда соочено со предизвикот за креирање на систем за ефикасен пренос на извршните предмети од судовите кај извршителите изминатава година континуирано соработува со судовите со

цел да им се укаже на сериозноста на овој процес, како и на потребата за сериозна анализа на предметите што се наоѓаат кај нив. При тоа им беше укажано дека кај извршителите ќе можат да се префрлат само оние предмети кои ги исполнуваат условите за извршност според Законот за извршување. Само оние веродостојни исправи кои станале правосилни и извршни до 26.05.2006 година ќе можат да бидат предадени кај извршителите. Предавањето нема да се одвива со просто физичко префрлање на предметите, туку трансферот на извршните предмети ќе се уреди со закон почитувајќи ја волјата на доверителите, бидејќи тие се овластени да го бираат својот извршител.

Неопходно е да се согледа каков е статусот со плаќањето на судската такса кај извршните предмети по веродостојна исправа кои станале правосилни и извршни, но и на оние предмети по извршни исправи како и кај кривичните и прекршочните предмети, како и износите кои се прибрани по тој основ. Укажано им е на потребата за итна реорганизација на работата во судовите. Имено извршните одделенија наместо да се расформираат, потребно е веднаш да се зајакнат со судии кои ќе можат да се справат со анализата на извршните предмети, како би се овозможил што побрз пренос на извршните предмети од судовите кај извршителите.

Од анализите кои ги спроведе Министерството за правда преку Проектот за реформи во правосудството-УСАИД се наметна потребата од растеретување на судовите од предметите по платни налози. За таа цел во Законот за извршување се додаваат одредбите за постапување на нотарите по предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на предложените законски решенија е создавање на систем за ефикасен и ефективен пренос на извршните предмети од судовите кај приватните извршители и растеретување на судовите од предлозите за издавање на платни налози врз основа на веродостојна исправа.

По однос на преносот на извршните предмети од судовите кај приватните извршители, се водеше сметка да не се оштетат доверителите чии што постапки започнати пред судовите пред повеќе години, а чии предмети не по нивна вина не можат директно да се пренесат кај извршителите – заради променетиот статус на извршните исправи.

Воедно се водеше сметка и за правата на должниците кои што во извршната постапка пред судовите ги оспоруваат преземени извршни

дејствија – вложени правни лекови за кои постапките пред судовите сеуште течат.

Со предложените законски дополнувања се воспоставува делегирана судска надлежност кај нотарите со цел да се овозможи во што пократок рок извршните предмети кои не се стекнале со статусот на правосилност и извршност, да го добијат тој статус, по што извршувањето би преминало кај извршителите.

Ова решение се наметува како неопходност од едноставна причина дека судовите не успеале да го обезбедат овој статус на правосилност и извршност години наназад, не по вина на доверителите, туку заради организациони проблеми во судството.

Воедно утврдена е обврската на институциите кои што ги водат јавни книги да постапуваат по заклучоци на извршителите, без оглед на фактот дека иницијалниот упис во книгите е извршен од страна на судовите или други субјекти овластени со закон. Со оглед на изнесеното сосем е јасно дека постапувањето на судовите во извршните предмети не може да запре на 31.12.2008 година, заради што се брише законската одредба во која е утврден овој рок. Неминовно е натамошно постапување на судовите во предметите кои се наоѓаат во постапки по правен лек, како и преземањето на дејствија за анализа и подготовка на нивните предмети за пренос кај извршителите по барање на доверителите.

Со одредбите кои се однесуваат на постапување на нотарите по предлозите за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа., ќе се овозможи ефикасно постапување на судовите по предметите кои што претставуваат вистинска судска надлежност односно спорните предмети.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА.

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за извршување не предизвикува финансиски импликации врз Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ

СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложените измени и дополнувања не е потребно обезбедување на финансиски средства.

V. ЗАКОНИ КОИ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ИЗМЕНАТ И ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДОНЕСУВАЊЕТО НА ОВОЈ ЗАКОН

Донесувањето на Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за извршување треба да се донесе во пакет со измени на Законот за парнична постапка , заради уредување на постапката за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојни исправи.

**ПРЕДЛОГ
НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ИЗВРШУВАЊЕ**

Член 1

Во Законот за извршување (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/05, 50/06, 129/06 и 8/08) во член 1 по ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

“(3) Одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на нотарски исправи и други извршни исправи предвидени со закон.“

Ставот (3) станува став (4).

Член 2

Во член 2 по ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

“(2) Основа за извршување е и решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар“.

Ставовите (2), (3), и (4) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 3

Во член 12 во став (1) по точката 3-а сврзникот „и“ се брише и се додава нова точка 3-б која гласи:

“3-б Решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар и.“

Член 4

Во член 16 по ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

“(2) Решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар станува извршна исправа со ставање на потврда за правосилност и извршност од нотарот.“

Ставот (2) станува став (3).

Член 5

По член 16 се додаваат осум нови наслови и осум нови члена 16-а, 16-б, 16-в, 16-г, 16-д, 16-ѓ, 16-е и 16-ж, кои гласат:

“Постапка за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-а

Предлог за донесување на решение за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа доверителот поднесува до нотарот по свој избор на чие подрачје е живеалиштето, односно престојувалиштето на должникот- физичко лице, односно седиштето на должникот-правното лице.

Содржина на предлогот

Член 16-б

Предлогот за донесување на решение за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа на доверителот содржи барање за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа, како и податоци за: доверителот, должникот, побарувањето, видот, обемот, времето на исполнувањето на обврската и нејзината пристигнатост.

Основ за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-в

(1) Предлог за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа се поднесува за пристигнато парично побарување кое се докажува со веродостојна исправа приложена кон предлогот во оригинал или во заверен препис кај нотар.

(2) Веродостојна исправа во смисла на овој закон е: фактура, меница и чек со протест и со повратна сметка, кога е тоа потребно за засновање на побарување, јавна исправа, извод од заверени деловни книги, според закон заверена приватна исправа и исправи кои според посебни прописи имаат значење на јавна исправа. Како фактура се смета и пресметката на камата.

(3) Во решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа треба да е назначен доверителот, должникот, побарувањето, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската.

(4) Ако од веродостојната исправа не се гледа кога пристигнува побарувањето, нотарот ќе донесе решение со кое се дозволува

извршувањето ако доверителот поднесе писмена изјава дека пристигнало побарувањето и ако го означил денот на пристигнатоста.

Постапување по предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-г

(1) Ако нотарот оцени дека предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа е допуштен и основан, ќе донесе решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа и ќе го достави до странките.

(2) Ако нотарот оцени дека предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа не е допуштен или основан, ќе го препрати предметот до надлежниот суд за натамошно постапување и одлучување како да е поднесена тужба.

(3) Ако нотарот оцени дека предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа не е уреден, ќе го врати на доверителот да го уреди според дадените насоки во рок од 8 дена од денот на приемот на известувањето. Ако доверителот не го достави предлогот во определениот рок, предлогот ќе се смета за повлечен.

(4) Ако доверителот го достави предлогот, а предлогот не е уреден согласно со дадените насоки, предлогот ќе биде отфрлен со решение, против кое е дозволена жалба во рок од осум дена до надлежниот основен суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кај кој е поднесен предлогот.

Приговор против решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-д

(1) Должникот може да поднесе приговор против решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа до нотарот кој го донел решението, во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(2) Нотарот на кој му е поднесен приговор по истекот на рокот (ненавремен), поднесен од неовластено лице или лице кое нема правен интерес за поднесување на приговор(недозволен), нејасен, непотпишан, без можност да се определи за кое решение се работи (нецелосен), против решението кое тој го донел, ќе донесе решение за отфрлање на таквиот приговор.

(3) Нотарот кај кој е поднесен навремен и допуштен приговор против решението кое го донел, ќе ги достави списите до основниот суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кај кој е поднесен приговорот, за спроведување на постапка по повод приговорот и донесување на одлука согласно одредбите на Законот за парничната постапка за постапување по приговор за платен налог.

Потврда за правосилност и извршност

Член 16-ѓ

(1) Нотарот ќе стави потврда за правосилност и извршност на решението со кое се дозволува извршување ако во рокот од осум дена не прими приговор, односно приговорот го отфрлил како ненавремен или недозволен.

(2) Решението со кое се дозволува извршување со потврда за правосилност и извршност нотарот ќе му го достави на доверителот.

Право на нотарите на награда и надомест на трошоци

Член 16-е

(1) За вршење на работите од постапката за донесување на решение со кое се дозволува извршување, нотарите имаат право на награда и надоместок на трошоци во согласност со Правилникот за нотарска тарифа.

(2) Наградата и надоместокот на трошоците кои доверителот ќе му ги плати на нотарот дел се од трошоците за извршувањето. Нотарот е должен на доверителот да му даде пресметка за наградата и трошоците.

Обврска за плаќање на судска такса

Член 16-ж

Во постапка за донесување на решение со кое се дозволува извршување, како и по приговор против решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа се плаќа судска такса согласно Законот за судските такси намалена според Законот за нотаријатот. “

Член 6

Во членот 238, став 1 запирката се заменува со точка и зборовите “најдоцна до 31.12.2008 година“ се бришат.

Член 7

Доверителите што започнале постапка за извршување пред судовите до 26.05.2006 година и по кои е донесено правосилно решение за извршување во судот, се должни во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон да поднесат изјава до судот пред кој се води извршната постапка, на кој извршител да се достави предметот и во кој обем е намирено побарувањето, за да може извршителот да го продолжи извршувањето.

Член 8

(1) За предметите за коишто е изјавен правен лек, рокот од шест месеци, утврден во член 7 од овој закон, почнува да тече од денот на приемот на одлуката по правниот лек од страна на доверителот со која правниот лек е одбиен.

(2) Ако правниот лек е уважен, рокот од шест месеци утврден во член 7 од овој закон, почнува да тече од денот на приемот на одлуката по правен лек од страна на доверителот, а постапката продолжува пред извршител, кој е должен да постапи по упатствата од повисокиот суд, согласно овластувањата на извршителот од членот 40 од Законот за извршување.

Член 9

(1) Доверителот кој нема да постапи согласно членовите 7 и 8 од овој закон, ќе се смета дека го повлекол предлогот за извршување, за што судот ќе донесе решение против кое е дозволена жалба во рок од осум дена.

(2) Судот пред кој е изјавена жалбата е должен во рок од три дена од денот на наплатената судска такса да го достави предметот до апелациониот суд, кој треба да одлучи по жалбата во рок од 15 дена.

Член 10

Со преносот на извршните предметите од судовите кај извршителите, рокот за застареност се прекинува.

Член 11

(1) При приемот на извршниот предмет, извршителот го прима предметот во оној стадиум во кој бил пред судот. Извршните дејствија

преземени од судот имаат правна важност како да ги преземал извршителот што го продолжува извршувањето.

(2) По приемот на предметот извршителот е должен да го извести должникот дека извршувањето започнато пред судот продолжува кај извршителот.

(3) Кога доверителот ќе даде изјава пред судот за избор на извршител, судот е должен да ги попише сите преземени дејствија, списите кои се наоѓаат во судскиот предмет и трошоците наплатени од судот, да донесе заклучок за доставување на предметот до извршителот и предметот да го предаде на извршителот посочен од доверителот во рок од осум дена.

Член 12

(1) Трошоците за кои постои доказ дека се наплатени во судот се признаваат на доверителот, а извршителот е должен да ги наплати од должникот и да ги пренесе на доверителот.

(2) Обврската за плаќање на цена за администрирање по оние предмети во кои постои доказ дека доверителите ја платиле судската такса, паѓаат на товар на должникот.

Член 13

(1) Предлозите за извршување поднесени пред 26.05.2006 година, кои не се правосилни и предлозите за извршување поднесени врз основа на веродостојни исправи, за кои не е донесено правосилно решение за извршување, судот ги предава на постапување кај нотар кој постапува како повереник на судот.

(2) Нотарот врши достава на решението за извршување до должникот, со правна поука дека во рок од осум дена има право на приговор преку нотарот до судот кој го отстапил предметот

(3) Кога приговорот е ненавремен, недозволен и нецелосен, нотарот го отфрла со решение против кое е дозволена жалба во рок од осум дена до судот кој го отстапил предметот.

(4) Ако нотарот не го отфрли приговорот, предметот се доставува во судот и постапката продолжува како по тужба по приговор за издавање на платен налог.

(5) За постапките за кои нема изјавено приговор, по истекот на предвидениот рок, нотарот става потврда за правосилност и извршност, и решението му го доставува на доверителот со укажување дека започнува да тече рокот од член 7 од овој закон.

Член 14

(1) Извршното решение донесено од судот врз основа на веродостојна исправа, кое станало правосилно и извршно, стекнува својство на извршна исправа за наплата на парично побарување.

(2) Доверителот во рокот утврден во член 7 од овој закон, е должен да пристапи пред судот и да побара тој да стави потврда за правосилност и извршност.

Член 15

Субјектите коишто водат јавни книги и регистри се должни да постапуваат согласно заклучокот на извршителот што го продолжува извршувањето, за бришење или промена на податоците внесени во нив врз основа на судско решение.“

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Предлогот на закон за измени и дополнувања на Законот за извршување е систематизиран во 16 законски членови. Со член 1 се предвидува дека одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на нотарски исправи и други извршни исправи предвидени со закон.

Со членот 2 се предвидува дека основа за извршување е и решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар.

Со членот 3 се предвидува дека извршна исправа е и решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар.

Во членот 4 кој се однесува на извршноста на нотарската исправа се утврдува дека решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар станува извршна исправа со ставање на потврда за правосилност и извршност од нотарот.

Сите овие членови се резултат на заложбата да се намали бројот на предмети во судот кои не се спорни и кај кои може да се пренесе надлежноста на лица кои вршат јавни овластувања односно на нотарите.

Со членот 5 се додаваат осум нови наслови и осум нови члена по членот 16 со кои се уредува постапката за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа со поднесување на предлог, до нотар по свој избор на чие подрачје е живеалиштето односно престојувалиштето на должникот-физичко лице, односно седиштето на правното лице – должник од доверителот. Во членовите се уредува содржината на предлогот, основот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа и постапувањето по предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа од нотарот. Со новите членови се уредени и приговорот против решението донесено од нотар, потврдата за правосилност и извршност на

решението, како и правото на нотарите на награда и надомест на трошоци и обврската за плаќање на судска такса.

Со член 6, се брише рокот за постапување од страна на судовите во Република Македонија утврден во член 238 ставот 1 со што се создава можност судовите да ги довршат постапките кои по правни лекови се наоѓаат пред нив, како и да ги преземаат потребните дејствија и анализи за преносот на предметите кај извршителите.

Во членовите од 7 до 16 од преодните одредби на Законот за извршување, со членот 7 се задолжуваат доверителите што отпочнале постапка за извршување пред судовите на Република Македонија до 26.05.2006 година и по кои е донесено правосилно решение за извршување во судот, во рок од 6 месеци од денот на влегување во сила на овој закон да поднесат изјава до судот пред кој се води извршната постапка, на кој извршител да се достави предметот и во кој обем е намирено побарувањето, за да може извршителот да го продолжи извршувањето.

Со членот 8 се уредува започнувањето на течењето на рокот за предметите за кои што е изјавен правен лек.

Со членот 9 утврдено е дека доверителот што нема да постапи согласно обврската утврдена во членовите 7 и 8, ќе се смета дека го повлекол предлогот за извршување.

Со членот 10 утврдено е дека со преносот на извршните предметите од судовите кај извршителите рокот за застареност се прекинува.

Со членот 11 се дефинира стадиумот на извршниот предмет во кој што предметот преминува кај извршителот на натамошно постапување.

Во членот 12 предвидено е дека трошоците за кои постои доказ дека се наплатени во судот се признаваат на доверителот, и извршителот е должен да ги наплати од должникот и пренесе на доверителот, а обврската за плаќање на цена за администрирање по оние предмети во кои постои доказ дека доверителите ја платиле судската такса, паѓаат на терет на должникот.

Со членот 13 се уредува постапувањето предлозите за извршување поднесени пред 26.05.2006 година кои не се правосилни и предлозите за извршување поднесени врз основа на веродостојни исправи, за кои не е донесено правосилно решение за извршување, судот ги предава на постапување кај нотар кој постапува како повереник на судот.

Во членот 14 уредено е стекнувањето на статусот на правосилност и извршност на извршното решение донесено од судот врз основа на веродостојна исправа.

Со членот 15 се дефинира обврската на правните субјектите кои што водат јавни книги и регистри да постапуваат согласно заклучокот на извршителот кој го продолжува извршувањето, без оглед на фактот дека прибелешките и уписите биле ставени од страна на судот.

Со членот 16 се уредува датумот на стапување во сила на донесените измени и дополненија.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Сите предложени измени и дополненија во овој предлог закон меѓу себе се поврзани и се однесуваат на преносот на извршните предмети од судовите кај извршителите. Овој процес беше одложуван од 2005 година со цел да се создадат услови за ефикасен и ефективен пренос.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените законски решенија ќе се започне процесот на намалување на бројот на предметите кои се наоѓаат пред судовите на РМ кои што со години наназад го оптоваруваат македонското судство. Ако се има предвид дека извршните предмети претставуваат околу 70% од вкупниот број на предметите пред македонските судови, за очекување е дека со постапката за пренос на старите извршни предмети од судовите кај извршителите ќе се овозможи создавање на услови за ефикасно постапување по предметите кои што претставуваат вистинска судска надлежност-одлучување по спорни граѓански предмети, стечајни постапки и одлучување за кривична одговорност на граѓаните на Република Македонија во кривичните постапки. Со ова ќе се направи уште еден исчекор нанапред за реализација на крајната цел, а тоа е создавање на ефикасно судство во Република Македонија.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 1

Со овој закон се уредуваат правилата според кои извршителите постапуваат заради присилно извршување на судска одлука која гласи на исполнување на обврска, освен ако со друг закон поинаку не е определено.

Одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на одлука донесена во управна постапка која гласи на исполнување на парична обврска, освен ако со друг закон поинаку не е определено

Одредбите на овој закон се применуваат и на извршување на брод и на воздухоплов.

Основа за извршување и започнување на извршувањето

Член 2

(1) Основа за извршување претставува извршната исправа.

(2) Извршувањето започнува по барање од доверителот.

(3) Извршување на извршната исправа може да се спроведува само кај еден извршител.

(4) Извршување заради наплата на паричните казни и трошоците изречени во парничните, прекршочните, кривичните и управните постапки, започнува по барање на Јавниот правобранител на Република Македонија.

ИЗВРШНА ИСПРАВА

Член 12

(1) Извршни исправи се:

1) извршна судска одлука и судско порамнување;

2) извршна одлука и порамнување во управна постапка, ако гласат на исполнување на парична обврска;

3) извршна нотарска исправа,

3-а) заклучокот на извршителот за утврдување на трошоците на извршувањето и

4) друга исправа која како извршна исправа е предвидена со закон.

(2) Потврда за извршност дава судот, односно органот кој одлучувал за побарувањето во прв степен.

(3) Неоснованата потврда за извршноста со решение ќе ја укине истиот суд, односно орган по предлог или по службена должност.

Извршност на нотарска исправа

Член 16

(1) Нотарската исправа е извршна исправа, ако станала извршна според посебен пропис кој ја уредува извршноста на таквата исправа.

(2) Врз основа на нотарска исправа која станала извршна во еден дел, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

Член 238

(1) Започнатите постапки за извршување до денот на примената на овој закон ќе се извршуваат според Законот за извршната постапка ("Службен весник на Република Македонија" број 53/97, 59/2000 и 64/2003), најдоцна до 31 декември 2008 година.

(2) Постапките по предлозите за извршување кои се поднесени до судот до денот на примената на овој закон, а не се започнати ќе се спроведат според одредбите на овој закон.

